

Hoşgeldiniz

Avrupa'da Hastane Akreditasyonu (Hospital Accreditation in Europe)

Yener GÜL, M.Sc.

1 Mayıs 2010, Antalya

Konuşma Planı

- Tanımlar ve kavramlar
- Sağlıkta akreditasyon çalışmalarının tarihçesi
- Sağlık hizmetleri akreditasyonu neden gerekli?
- Sağlık hizmeti akreditasyonunun amaçları ve faydaları
- Dünyadaki akreditasyon programlarının temel unsurları ve hastanelere sağladığı faydalar
- Avrupa'daki akreditasyon programları
- International Society for Quality in Health Care (ISQua)
- Türkiye sağlıkta akreditasyonun neresinde?
- Sonuç

Tanımlar ve kavramlar

Akreditasyon Nedir

Akreditasyon

Akreditasyon bir organizasyonun(bir sağlık kurumunun), programın veya grubun standartlar veya kriterler ile uyumunun yetkili bir otorite tarafından incelenmesi ile başlayıp onaylanma süreci ile sonuçlandırılmasını içeren resmi süreçler bütünüdür.

Biraz daha netleştirecek olursak;

- Bir sağlık kuruluğu tarafından akreditasyon standartlarına erişilmesinin kamu tarafından tanınması olup; o kuruluşun standartlarla ilişkili olarak ulaştığı performans seviyesinin bağımsız bir dış denk aracılığı ile gösterilmesidir.
- Akreditasyon, sağlık hizmetleri kurumundan ayrı ve farklı bir kurumun -ki genelde sivil toplum kuruluşudur-, bir sağlık hizmetleri kurumunun, hizmet kalitesini geliştirmek için tasarlanmış bir takım koşulları sağlayıp sağlamadığını belirlemek amacıyla o sağlık kurumunu değerlendirdiği bir süreçtir.

Hastanelerde Akreditasyonu

Nasıl Tanımlayabiliriz

Hastanelerde Akreditasyon;

Hizmet sunumu konusunda belirlenmiş standartlara uygunluğun, konularında uzman dış denetçiler tarafından değerlendirildiği bir sistemdir.

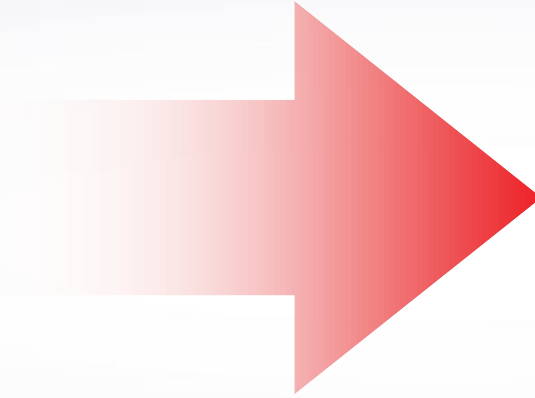
Standart Nedir

Standart;

- Akreditasyon amaçları için, yetkili bir otorite tarafından önceden belirlenmiş bir beklentiler seti.
- Bir standart, bir kuruluş veya bireyin kabul edilebilir performans düzeyini tarif eder.

Sağlıkta
akreditasyon
alışmaları nasıl
başladı?

Nereye Gidiyor?

Sağlıkta Akreditasyon Çalışmalarının Tarihçesi - 1

➤ Akreditasyon **ilk** olarak sağlık hizmeti sunumundaki büyüyen standardizasyon ihtiyaçlarını karşılamak üzere 1913 yılında **Amerika**'da başlamıştır. Temelde akreditasyon ihtiyacı hastanelerin memnuniyet kayıtlarını tutarak rekabet ortamı oluşturmak arzularından kaynaklanmıştır. Bu ihtiyacın sonunda Amerikan Cerrahlar Birliği 1917 yılında Hastane Standardizasyon Programını devreye sokmuştur.

➤ 1917 yılında Amerikan Cerrahlar Birliği, hastaneler için minimum standartlar geliştirmiştir. Geliştirilen bu **ilk standartlar** sadece **1** sayfadan ibarettir.

Sağlıkta Akreditasyon Çalışmalarının Tarihçesi - 2

➤ **Gönüllülük** esasına dayalı olan bu programa, 1949 yılına gelindiğinde **Amerika**'daki hastanelerin neredeyse yarısı katılmıştır. Amerikan Cerrahlar Birliği giderek artan sayıdaki hastanelerin akredite edilmesi sürecinde gereken masrafı karşılayabilmek amacıyla sağlık bakımı ile ilgilenen birkaç kuruluşla bir araya gelerek 1951 yılında Hastane Akreditasyonu Ortak Komisyonu'nu oluşturmuş, komisyon daha sonra Sağlık Bakım Organizasyonları (**JCAHO**) adını almıştır.

Sağlıkta Akreditasyon Çalışmalarının Tarihçesi - 3

- 1958 yılında **Kanada** Ulusal Sağlık Sistemi'nin öncülüğünde Sağlık Hizmetleri Akreditasyonu Kanada Konseyi (**CCHSA**) kurulmuştur.
- **Avustralya**'da 1977 yılına kadar tam bir akreditasyon sistemi oluşturulmamış olsa da hastanelerin akreditasyonuna 1926 yılında başlanmıştır.

Sağlıkta Akreditasyon Çalışmalarının Tarihçesi - 4

- İngiltere'de Kraliyet Fonuna bağlı gönüllü bir kuruluş 1980 yılında Kanada Akreditasyon Standartları'nı bir kaç hastanede pilot olarak uygulamaya koymuştur. Standartların yararlı olduğu görüldükten sonra **Ulusal Sağlık Hizmetleri'nce (NHS)** deneyimler ışığında revize edilen standartlar kullanılmaya başlanmıştır. Kanada standartları zamanla NHS standartlarına dönüşmüş ve özellikle özel sektör tarafından kamu sektörü zincirinin kırılması amacıyla talep edilir hale gelmiştir.
- 1989 yılında Kraliyet Fonu Kalite Programı başlatılmıştır. 1990 yılında Kraliyet fonu tarafından kurulan King's Fund Organizational Audit Kurulunun ismi 1998 yılında **Health Quality Services (HQS)** olarak değiştirilmiş ve kurul 2000 yılında bağımsız bir yapıya kavuşmuştur.

Sağlıkta Akreditasyon Çalışmalarının Tarihçesi - 5

- Çek Cumhuriyeti, Almanya, Macaristan, Polonya, Portekiz, İspanya ve İsviçre kendi akreditasyon sistemlerini oluşturma ve tanıtmaya gereksinimi hissetmişlerdir.
- Günümüzde yaklaşık 40 ülkede akreditasyon programları uygulanmaktadır.

Sağlık hizmetinin akreditasyonu

neden gereklidir

Sağlık Hizmetinin Akreditasyonu;

- Küreselleşme ve rekabet
- Etkili bir hizmet kalite yönetiminin ana ögesi standartlardır. Dolayısıyla, Hizmet Kalite Yönetim Sistemi'nde hizmetin niteliğini dikkate alan standartların geliştirilmesi ve hizmet sunumunun standartlara uygun biçimde yürütülmesi yaşamsal önem taşımaktadır.
- Akreditasyon sağlık hizmetlerinin spesifikasyonlarını dikkate alan, hasta ve çalışan güvenliğinin **optimum düzeyde** sağlayacak şekilde yüksek kalitede bakımı sağlamada önemli bir araçtır.

Sağlıkta Akreditasyonun Temel Amaçları Nelerdir?

- Sağlık hizmetinin kalitesini geliştirmek
- Sağlık hizmetlerinin entegrasyonu ile yönetimini geliştirmek
- Sağlık hizmetleri kuruluşlarının karşılaştırmalı veritabanını oluşturmak
- Sağlık hizmetlerinin maliyetlerini azaltmak
- Sağlık hizmetlerinde kalite geliştirme stratejileri ve “en iyi uygulamalar” konusunda eğitim ve danışmanlık sağlamak
- Halkın, sunulan hizmete güvenini artırmak
- Hasta ve çalışan güvenliği risklerini azaltmak

Akreditasyon Hasta ve Yakınlarına/Çalışanlara/ Paydaşlara Ne Sağlar?

- Tıbbi literatürde tanımlanmış en yeni ve en iyi uygulamaları içermesini,
- Tüm uygulamaların “yetkin uzmanlarca” denetlenmesini,
- Tıbbi hataların önüne geçilmesini,
- Kompleks vakalarda sistemli tedavi yönetimini,
- Hasta ve ailesinin her bir sağlık hizmeti hakkında bilgilendirilerek onaylarının alınmasını,
- Hasta ve ailesinin mal ve can emniyetini,
- Hizmeti, ehliyet sahibi uzmanların vermesini,
- Hasta ve ailesinin aldığı sağlık hizmeti ile ilgili eğitimine katkı,
- Çalışanlar için sürekli mesleki eğitim yapılmasını,
- Resmi işbirliklerinin olmasını,
- Afet ve kriz yönetimi için önceden önlem alınmasını,
- Tüm tıbbi malzemeler ve cihazlara yönelik kontrol sağlar.

Dünyada akreditasyon
programlarının temel unsurları
nelerden oluşmaktadır?

Dünyadaki akreditasyon programlarında temel unsurları;

- Standartları oluşturan, kurumların gözetim ve denetimini yapan bir birim,
- Standartların kurumlardaki uygulamalarını değerlendiren profesyoneller
- Ve sürekli gelişme çabaları

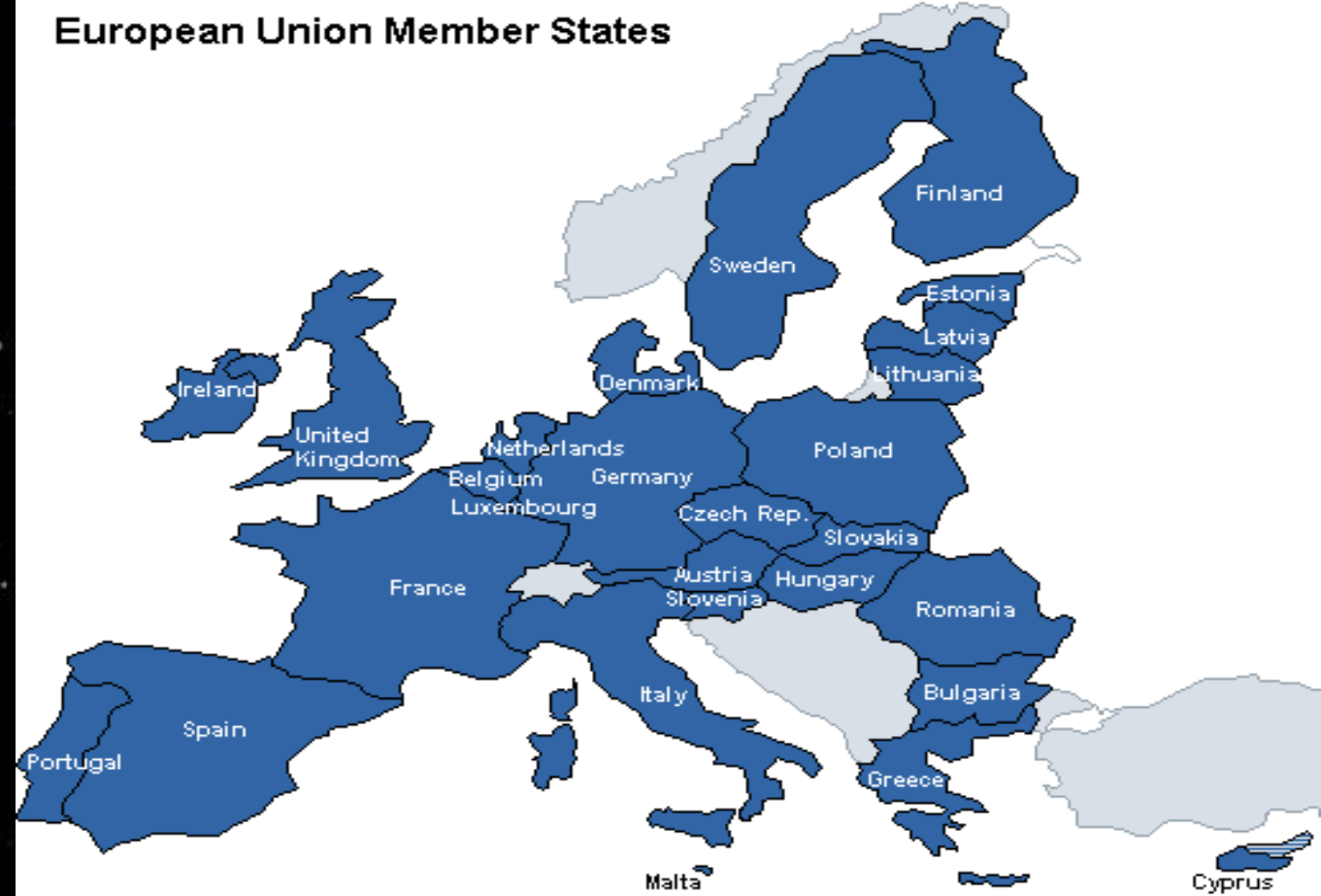
Dünyada akreditasyon uygulamış
olan ülkelerde, hastanelerde
ne gibi iyileşmeler olmuştur?

Akreditasyon uygulamış olan ülkelerde hastanelerde oluşan iyileşmeler şu şekilde sıralanabilir:

- Hastane içi bölümler arası yatay ve yöneticilerle çalışanlar arasındaki dikey iletişim önemli oranda artmıştır.
- Tıbbi kayıtların kalitesi yükselmiştir. Önceden kullanılmadan atılan tıbbi kayıtlar değerlendirme için kullanılacağından çalışanlar düzgün kayıt tutmaya önem vermişlerdir.
- Çalışanların (özellikle hekimlerin) kuruluşa karşı olan tutumu değişmiştir. Önceden hastaneyi bir araç olarak gören çalışanlarda kuruma karşı bir sorumluluk duygusu oluşmuştur.
- Kalite kavramı gündeme gelmiştir.
- Çalışanların mesleki konularda, kalite konusunda ve hastane yöntemi / işletmeciliği konusunda eğitimi gündeme gelmiştir.
- Başvuru ve hazırlık sürecinin eğitici etkisi sonucu hastaneler kendi kendilerini denetlemeye başlamışlardır.
- Tıbbi disiplin konularında ilerleme kaydedilmiştir. Hastane, çalışanların performanslarını değerlendirmeye önem vermiş ve karşılaşılan sorunlar konusunda tedbirler alınmıştır.

Avrupa'daki Akreditasyon Programları Ne Durumda?

1990'dan beri birçok Avrupa devleti kalite konusundaki ilgisini beş alanda yoğunlaştırmıştır.

- İngiltere, Fransa, İsveç, Hollanda ve Norveç, profesyonellerin ve hastanelerin kalite ve kalite güvencesi konusunda sorumluluk almalarını gerektiren kanunlar çıkartmış ya da düzenlemeler yapmıştır.
- Birçok devlet, profesyonel derneklerin ve diğer örgütlerin finansal olarak desteklenmesi ve bağımsız ulusal kalite örgütlerinin kurulması yoluyla kaliteyle ilgili faaliyetleri teşvik etmektedir. Hollanda'daki Ulusal Kalite Güvencesi Örgütü, Belçika, Almanya, İtalya, Fransa ve İspanya'daki bu tür örgütler için bir model teşkil etmiştir.
- Devletler, halkın sağlık hizmetlerini eleştirmesine, maksimum bekleme süreleri gibi hizmet garantileri önererek ve hasta haklarını belgeleyerek cevap vermeye çalışmaktadır.
- Devletler, örneğin Uluslararası Standartlar Örgütü (International Standards Organization-ISO) normları ya da gönüllü örgütsel denetimler (audits) yoluyla, sağlık kuruluşlarının akreditasyonu (ya da sertifikasyonu) ile gittikçe daha fazla ilgilenmektedir.
- Devletler, maliyetleri azaltma ve kaliteyi iyileştirme yaklaşımları olarak toplam kalite yönetimine (TKY) ve sürekli kalite iyileştirmeye (SKİ) olan ilgilerini dile getirmektedir (Øvretveit 1997).

Tablo 4.2. 2002 Avrupa'da Akreditasyon Programları

İşlevsel Durum	Program	
Aktif program	Bulgaristan, Fransa, Almanya, İrlanda, İtalya (bölgesel), Hollanda, Polonya, Portekiz, İspanya, İsviçre (iki), Birleşik Krallık (üç)	1 1
Gelişimde	Bosna (RS, FBiH), Hırvatistan, Çek cumhuriyeti, Danimarka (iki), Finlandiya, Macaristan, Kırgızistan, Letonya, Litvanya, Malta, Slovakya	1 1
Herhangi bir ulusal program yok	Arnavutluk, Ermenistan, Ayutonya , Belçika, Kıbrıs, Estonya, Kazakistan, Lüksemburg, İsviçre, Türkiye , Yugoslavya	1 1

Avrupa'da akreditasyon
programlarının odağında neler var

Tablo 4.3. Akreditasyon Programının Odağı, Avrupa 2002

Odak	Programlar
Klinik uzmanlık	Birleşik Krallık (CSBS)
Tüm sektörler	Fransa, Letonya, Bosna FBiH, İtalya (Emiglio-Romana), İtalya (Marche), İngiltere (HQS)
Üçüncü basamak, eğitim hastaneleri	Almanya, İrlanda
İkinci ve üçüncü basamak hastaneleri	Bulgaristan, Çek Cumhuriyeti, Macaristan, Malta, Hollanda, Polonya, Portekiz, İsviçre,
Birinci basamak ve hastane	Bosna (RS ve FBiH), Danimarka (KISS), Slovakya, İspanya (FAD/JCI), UK (HAP)
Sağlık ve sosyal hizmetler	Finlandiya, Çek Cumhuriyeti

Bu programları

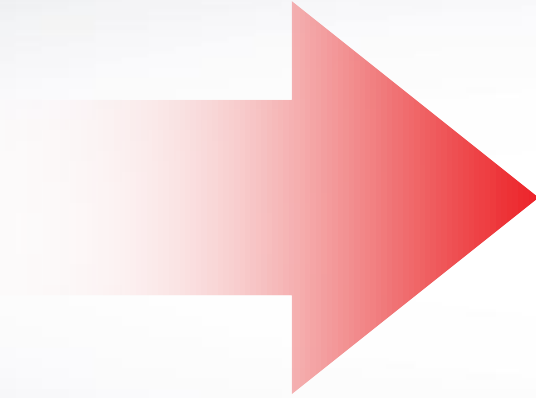
kimler başlattı

Tablo 4.4. Mevcut Akreditasyon Programlarını Kim Başlattı?

Kurumlar	Örnekler
Mesleki kurumlar; örneğin hastaneler, tıp, hemşirelik	ABD, Kanada, Avustralya, Almanya, Hollanda, Çek Cumhuriyeti
Özel sigortacılar	Almanya, Çek Cumhuriyeti
Sağlık Bakanlıkları	Fransa, İtalya, Hollanda, Çek Cumhuriyeti
Üniversite birimleri	Güney Afrika (Stellenbosch Üniversitesi), Birleşik Krallık Sağlık Akreditasyon Programı (Bristol Üniversitesi)
Gönüllü üyelik toplulukları	Filipinler
Sağlık hizmeti yardım dernekleri	Birleşik Krallık Sağlık Kalite Hizmeti (Kraliyet Fonu merkezinden, Londra)

Avrupa'daki
Akreditasyon
Programlarını
Biraz Daha
Açacak Olursak

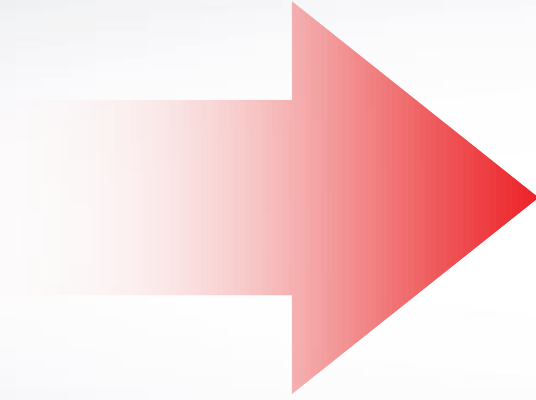
Avrupa'da Sağlık Hizmetlerinde Akreditasyon İşlemlerinin Başlangıç Yılları

İlk Yıl Denetimi	Programlar	Toplam
1990	Birleşik Krallık (HAP)	1
1991	Birleşik Krallık (HQS)	1
1995	Finlandiya	1
1996	İspanya	1
1997	Çek Cumhuriyeti	1
1998	Polonya, İsviçre	2
1999	Fransa, Hollanda	2
2000	Portekiz, İngiltere (CSBS)	2
2001	Bulgaristan, Almanya, İtalya, İrlanda	4
Henüz işlevsel değil	Slovakya Cumhuriyeti, Bosna	2
Toplam		17

Hastanelerin ve diğer sağlık bakım örgütlerinin akreditasyonuna gittikçe artan uluslararası bir ilgi vardır. Bu ilginin arkasındaki nedenler çeşitlidir:

- Bütün dünyada sağlık bakım profesyonellerinin gelişme isteği;
- Halk sağlığını iyileştirme isteği;
- Birçok ülkede sağlık hizmetlerinin özelleştirilmesi yönündeki eğilim;
- Sağlık hizmetlerinin artan maliyetleri göz önüne alındığında, sağlık bakım harcamalarıyla elde edilen değere ilişkin endişeler;
- Global Internet aracılığıyla, bakımın kalitesiyle ilgili konulardaki bilginin artan erişilebilirliği;
- Ve çokuluslu şirketlerin dünyanın birçok ülkesinde bulunan çalışanları için güvenli ve etkili sağlık hizmetleri sunulması konusundaki ilgileri (Schyve 1998).

Hastanelerde Akreditasyon Süreci Nasıl İşler?

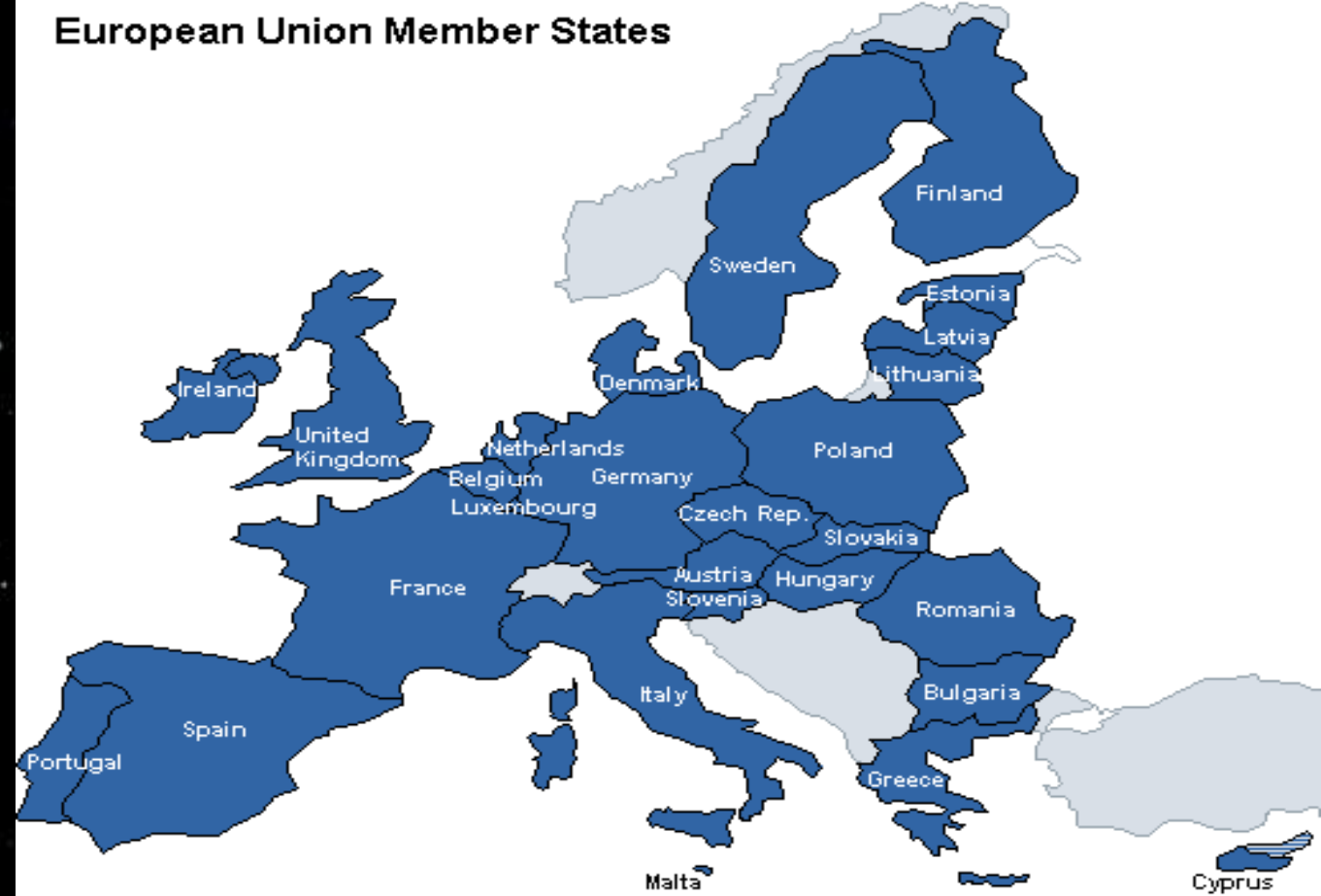

- Akreditasyon uygulamasının yaygın olduğu ülkelerde bir hastane akredite olabilmek için kendi durumunu değerlendirip hazırlık yaptıktan sonra Akreditasyon Kuruluna başvuruda bulunur.
- Kurul tarafından hastanenin büyüklüğüne ve sunulan hizmetlere göre inceleme ekipleri oluşturularak hastanenin belirlenmiş olan standartlara uygunluk derecesi saptanır.
- Sonuçlar değerlendirilerek hastanenin akreditasyon statüsü belirlenir.

Avrupa'daki

Akreditasyon Programlarına

birkaç örnek verecek olursak;

BOSNA HERSEK

Sırp Cumhuriyeti Kalite Güvenliği (Quality Assurance In Republika Srpska)

- İlk alışmaları 1999'da başlayan program hala gelişim aşamasındadır. Bütün sağlık bakım alanlarına odaklanan program Dünya Bankası tarafından finanse edilerek oluşturulmuş ve Sağlık Bakanlığı Proje Koordinasyon Birimi tarafından yürütülmektedir.
- Anlaşıldığı üzere devlet kuruluşu niteliğindeki programın standartları henüz oluşturulmamıştır. alışmaları tamamlandığında hem özel hem de kamu sağlık kurumlarında tetkik ve değerlendirmelerde bulunması öngörülmektedir.

ÇEK CUMHURİYETİ

Çek Cumhuriyeti Akreditasyon Komisyonu (Spojena Akreditacni Komise Cr)

- Çek Cumhuriyetinde akreditasyon ve kalite güvencesini niteleyen kanun taslağı mevcuttur. Bu konudaki çalışmalar 1995 yılında başlamış olup, 2 yıl içerisinde ilk tetkik gerçekleştirilmiştir.
- Çek Cumhuriyeti akreditasyon kurumu bağımsızdır ve hükümet tarafından resmi olarak tanınmaktadır. Akreditasyon süreci şu anda sadece kamu kurumları için uygulanmaktadır. Amerika'dan etkilenilerek oluşturulan standartlar 1998 yılında Sağlık Bakanlığı tarafından yayınlanmıştır. Akreditasyon kurumunun masrafları sürece katılan hastaneler tarafından karşılanmaktadır.

FİNLANDİYA

*Sosyal ve Sağlık Hizmetlerinde Akreditasyon ve Denetim Geliştirme Programı
(Sosiaali- Ja Terveidenhuollon Palvelujärjestelmän) – (Kehittämisojjelma, Auditointi Ja Laaduntunustus)*

- Finlandiya akreditasyon sistemi 1994 yılında oluşturulmaya başlanmış ve 1995 yılında ilk tetkikini gerçekleştirmiştir. Program sağlık hizmetlerinin bütün boyutlarını ve sosyal hizmetleri de içine almaktadır. Sağlık bakım organizasyonları programı uygulama konusunda zorunlu değildirler.
- Program bütün genel sağlık organizasyonlarında uygulanabilmektedir. Standartların gelişiminde İngiltere Akreditasyon sisteminden yoğun bir şekilde etkilenmiştir. Akreditasyon sistemi tetkiklerden elde ettiği gelirlerle kendini kompanse etmektedir.

FRANSA

Sağlık Hizmetlerinde Akreditasyon Ve Değerlendirme Ulusal Kurumu (Agence Nationale D'accreditation Et D'evaluation En Santé (ANAES))

➤Fransa Akreditasyon Kurumu, kısmen hükümet tarafından finanse edilmektedir ve bir parlamento organı tarafından yönetilmektedir. 1997 yılında başlatılan program 1999 yılında ilk etkisini gerçekleştirmiştir. Program ikincil ve üçüncül sağlık bakımı alanlarında faaliyet göstermektedir.

➤Fransa'daki bütün hastaneler akreditasyon programından yararlanabilmektedir. Fransa Sağlık Bakanlığı akreditasyon standartlarını web sitesi üzerinden ulaşılabilir hale getirmiştir. Akreditasyon standartlarının geliştirilmesi aşamasında Amerika ve Kanada'nın standart setlerinden yararlanılmıştır. Kurum tetkik sonuçlarını İnternet üzerinden yayınlamaktadır. Kurumun gelirleri tetkik sonucu hastanelerden gelen ücretlerle, hükümetin desteklediği fonlar yoluyla sağlanır.

ALMANYA

Hastanelerde Kalite Ve Şeffaflık Kurulu

(Kooperation für Transparenz und Qualität im Krankenhaus (KTQ))

- Almanya'da 1997'de başlayan akreditasyon çalışmaları kalite ve şeffaflık kurulu tarafından yürütülmektedir. Kurulun ilk pilot uygulamaları kapsamında 25 ziyaret gerçekleştirilmiştir. Ülkede akreditasyon çalışmaları zorunlu tutulmamaktadır. Akreditasyon standartları oluşturulurken her ne kadar diğer ülkelerden direkt etkilenme olmasa da, Avustralya'nın bazı fikirlerinden dolaylı olarak etkilenilmiştir.
- Üçüncül sağlık bakımına odaklanan kurulun masrafları kısmi olarak Sağlık Bakanlığından ve akredite çalışmaları sürdürülen kurumlardan alınan ücretlerden sağlanmaktadır. Tetkik raporlarının bazı bölümleri açıklanabilmektedir.

İRLANDA

Genel Akademik Eğitim Hastaneleri Akreditasyon Projeleri (Major Academic Teaching Hospitals (MATHs) Accreditation Project)

- İrlanda'da akreditasyon çalışmaları hakkında herhangi bir kanun bulunmamaktadır. 1999 yılında çalışmalarına başlayan organizasyon pilot uygulamalarını kamu hastanelerinde gerçekleştirmekte fakat daha sonra uygulamanın diğer özel sektör hastanelerini kapsamı düşünölmektedir.
- Önceleri hükümet tarafından masrafları karşılanmaktayken günümüzde sürece katılan kurumlardan elde ettiği gelirlerle faaliyetlerini sürdürmektedir. Kanada akreditasyon sisteminden etkilenerek oluşturduğu standartlarının gelişimi için hala çalışmaları devam ettirmektedir. Uygulamalarını daha çok ikincil, üçüncül ve acil bakım hizmeti veren sağlık kurumlarına yönelik olarak sürdürmektedir.

İTALYA

Kurumsal Akreditasyon Programı Marche Bölgesi (Programma Di Accredimento Istituzionale. Regione Marche)

- İtalya'da kurumsal akreditasyon programının tüm masrafları devlet tarafından karşılanmaktadır. Çalışmalarına 1997 yılında başlayan bu program Kanada ve Avustralya'dan etkilenecek oluşturduğu standartlarını web sitesinden yayınlamaktadır.
- Ülkede akreditasyon konusunda da bir çok kanun bulunmaktadır. Bunlar; 1997 ve 1999 ulusal hükümet kanunu, 1998-2000 Marche bölgesi konseyi sağlık planı ile ulusal akreditasyon ve ruhsatlandırma kanunudur. Çalışmalarında koruyucu/önleyici bakım veren kurumlar, ayaktan tedavi veren kurumlar ile uzun dönem yatarak tedavi ve rehabilitasyon hizmeti veren hastanelere yer vermektedir.

HOLLANDA

Hastaneler Akreditasyonu Hollanda Kurumu (Nederlands Instituut voor Accreditatie van Ziekenhuizen)

- Hollanda'da 1989 yılında akreditasyon çalışmalarına başlayan kurum 1996 yılında çıkan Kwaliteit Zorginstellingen kanunu ile mevzuatta yer bulmuştur. 1999 yılında ise ilk tetkikini gerçekleştirmiştir.
- Daha çok kamu hastanelerinde yönelik faaliyetleri içermekte ve standartlarını yayınlamaktadır. Gelirleri ise, akreditasyon tetkik ücretlerinden, Hollanda Akademik Hastane Organizasyonundan ve diğer medikal organizasyonlardan karşılanmaktadır.

POLONYA

Hastane Akreditasyon Programı (Program Akredytacji Szpitali)

- Polonya'da akreditasyon ile ilgili Sağlık Organizasyonları Kanunu bulunmakta ve bu kanun ışığında 1996 yılında akreditasyon çalışmalarına başlanmıştır. 1998 yılında ilk tetkikini gerçekleştirmiştir. Özel ve kamu hastanelerinde özellikle acil sağlık bakımına odaklanmıştır.
- Masrafları ise devlet ve akreditasyon eğitim ve tetkiklerinden karşılanmaktadır.

PORTEKIZ

Sağlıkta Kalite Hizmetleri

(Instituto de Qualidade em Saúde – IQS)

- Masrafları genel bütçeden karşılanan sağlıkta kalite hizmetleri 1998 yılında SNS 21 numaralı kanunla bağlantılıdır.
- 1999 yılında çalışmalarına başlamış ve ilk tetkikini 2000 yılında gerçekleştirmiştir. Tüm hastanelere yönelik olarak faaliyetlerini sürdürmektedir.

SLOVAK CUMHURİYETİ

*Sağlık Hizmetlerinde Kalite Ve Akreditasyon Merkezi
(Centrum Pre Kvalitu A Akreditáciu V Zdravotníctve)*

- Slovakya Cumhuriyeti'nde henüz akreditasyon konusunda kanun bulunmamakla birlikte akreditasyon merkezi çalışmalarına 1999 yılında başlamıştır. Yönetimi hükümet merkezli olmasına rağmen uzun dönemdeki hedefi organizasyonel ve finansal açıdan tam bağımsız olarak faaliyetlerini sürdürmektir. Polonya ve Amerika'dan etkilenilerek akreditasyon standartları oluşturulmuştur.
- Hem özel hem de kamu hastaneleriyle etkileşim içerisinde çalışan akreditasyon merkezinin masrafları Sağlık bakanlığı tarafından finanse edilmektedir.

İSPANYA

*Uluslar Arası Akreditasyon Ortak Kurumu – Avedis Donabedian Vakfı
(Acreditación Internacional Joint Commission-Fundación
Avedis Donabedian (JCI-FAD))*

➤Başlangıcı 1994 yılına dayanan kurum 1980 ve 1986 yılında çıkan kanunlarla bağlantılıdır. 1996 yılında ilk tetkikini gerçekleştirmiştir. Devletten bağımsız olarak faaliyet gösteren akreditasyon kurumu bünyesinde sağlık bakanlığından bir temsilci bulunmaktadır. Daha çok ayaktan sağlık bakım hizmeti veren kurumlara yönelik çalışmalar vardır. JCI (USA) standartlarından etkilenecek ulusal akreditasyon standartlarını oluşturmuştur.

➤Müşteri sözleşmeleri yoluyla masraflarını karşılamaktadır.

İSVİÇRE

İsviçre Sağlık Hizmetlerinde Kalite Kurulu

(Vereinigung für Qualitätsförderung im Gesundheitswesen (VQG): Akkreditierung)

➤ İsviçre’de genel olarak kalite güvencesinin sağlanması ile ilgili yasalar mevcuttur. 1994 yılında başlayan akreditasyon çalışmaları başlangıçta devlet tarafından finansal olarak desteklenmesine rağmen günümüzde kalite kuruluna devlet desteği söz konusu değildir. Herhangi bir hükümet kaynağından bağımsız olarak ilk tetkikini 1998 yılında gerçekleştirmiştir. Ulusal akreditasyon standartlarının yayınlamaktadır. İkinci ve üçüncül hasta bakımına odaklanarak tüm hastanelerde faaliyet göstermektedir. Akreditasyon standartları oluşturulurken Kanada ve Amerika akreditasyon sistemlerinden etkilenmiştir.

➤ Tetkik ücretleri ile masraflarını karşılamaktadır.

BİRLEŞİK KRALLIK - 1

Sağlıkta Kalite Hizmetleri

(Health Quality Services (HQS))

➤ Health Quality Services Kraliyet Fonuna bağlı olarak 1990 yılında akreditasyon faaliyetlerine başlamıştır. 1991 yılında akreditasyon sürecine yönelik ilk tetkik gerçekleştirilmiştir. Organizasyon bütün sağlık bakım alanlarına odaklanmaktadır. Sahip olduğu standartların bazı parçalarını yayınlamaktadır. Standartlar oluşturulurken başlangıçta Avustralya hastane standartlarından yararlanılmıştır. Şu anda kraliyet fonundan tamamen bağımsız olarak faaliyet göstermektedir.

➤ Kurum masraflarını tetkik gelirlerinden karşılamaktadır.

BİRLEŞİK KRALLIK - 2
Hastane Akreditasyon Programı
(Hospital Accreditation Programme (HAP))

- 1986 yılında gelişmeye başlayan bir organizasyondur. İlk tetkiki 1990 yılında gerçekleştirmiştir. Sağlık bakımında birincil ve ikincil basamağa odaklanmaktadır. Zorunlu bir kanuna tabi değildir. Standartlar oluşturulurken Kanada'dan etkilenilmiştir.
- Kurum masraflarını tetkik gelirlerinden karşılamaktadır.

BİRLEŞİK KRALLIK - 3

Klinik Standartlar Kurulu

(Clinical Standards Board (CSB))

➤ İskoçya'da oluşturulan bir akreditasyon programıdır. NHS Act İskocya 1998 kanunu İskoçya'da akreditasyon ile ilintili bir kanundur.. Bağımsız bir kuruluş olmasına rağmen hükümet tarafından desteklenmektedir. Program 1999 yılında gelişmeye başlamış ve ilk tetkik 2000 yılında gerçekleştirilmiştir. Başlangıçta koroner kalp hastalıkları, akıl sağlığı ve kanser programına odaklanmış daha sonra sağlık bakımının bütün alanlarına geçiş yapmıştır. Kurumun standartları farklı ülkelerin uygulamalarının kombinasyonu olarak görülebilir. Kurum sahip olduğu standartları yayınlamaktadır. Akreditasyon tetkik süreci sonunda ki rapor web sitesinde yayınlanmaktadır. Kurumun masrafları İskoç yönetimi tarafından karşılanmaktadır.

AVUSTURYA

- Şu an mevcut bir ulusal program yok fakat 1993 yılından beri hastanelerde kaliteli yönetimi gerektiren bir kanun mevcuttur. Bu federal ülkelerde devlet ruhsatlandırmasından ayrı bir akreditasyon gerektirmemektedir.
- Fakat Federal Sosyal Güvenlik Bakanlığı sağlık bakım sektörü finansmanını bir akreditasyon sürecine göre yeniden yapılandırmaya yönelik bağlantılar kurmak üzere öneriler geliştirmektedir.

BELÇİKA

- Şu an herhangi bir akreditasyon programı ve bir tasarı bulunmamaktadır.
- Hastaneler bölgesel idari tıp personeli tarafından teftiş edilmektedir ve altyapı ile malzeme ve minimum tıbbi ve paramedikal yeterlilik ile ilgili hastane mevzuatı kriterlerine göre değerlendirilmektedirler.

BULGARİSTAN

➤ Hastaneler ve danışma tıp merkezleri 1998 yılında mevzuatla Sağlık Bakanlığı tarafından zorunlu akreditasyona tabi olmuşlardır. Bu kanun hastanelerin ve merkezlerin kalite güvence sistemlerine sahip olmaları ve sağlık reformlarına bağlantıları olmasını gerektirmektedir.

Sağlıkta akreditasyon ülkeden ülkeye göre
hangi açılardan farklılık gösterir

Akreditasyonun ülkeler arasında farklılık göstermesinin sebeplerini şöyle sıralayabiliriz:

- Akreditasyon, tamamen isteğe bağlı olması, kuvvetle teşvik edilmesi ya da zorunlu olması;
- Devlete bağlı kurumlarca verilip verilmemesi;
- Temel gerekliliklere mi, yoksa optimal beklentilere mi odaklandığı;
- Çıktılara mı, yoksa sürece mi odaklandığı;
- Geliştirici mi, yoksa cezalandırıcı bir yapıda olup olmadığına;
- İnceleme süreci sırasında sunulan danışmanlık ve eğitim düzeyi;
- Ve akreditasyon belgesinin süresi bakımından ülkeden ülkeye farklılık göstermektedir.

International Society for Quality in Health Care (ISQua)

Ülkelerin sağlık akreditasyon Őemalarının uluslar arası düzeyde tanınması henüz söz konusu değildir. Bu sorunla ilgili olarak ISQua kurulmuştur. **Kuruluş amacını**; eğitim, araştırmalar, işbirlikleri ve kanıta dayalı bilgilerin paylaşılması yollarını kullanarak, tüm dünyada sağlık hizmetlerinde kalite ve güvenliğin sürekli iyileştirilmesi çabalarının öncüsü olmak olarak açıklamaktadır.

International Society for Quality in Health Care (ISQua)

- Dünyada sağlık akreditasyon sistemini akredite eden en saygın kuruluş “International Society for Quality in Health Care (ISQua) olarak görölüyor.
- Çünkü tanıdığımız tüm uluslar arası ve ulusal akreditasyon serileri bu kuruluştan akredite olmuş durumda.

International Society for Quality in Health Care (ISQua)'dan Akredite Kuruluşlar - 1

- American Association of Blood Banks, Accreditation and Quality Programme - **AABB**
- Accreditation Canada
- The Australian Council on Healthcare Standard - **ACHS**
- Australian General Practice Accreditation Limited / Quality in Practice - **QIP/AGPAL**
- Healthcare Accreditation Quality Unit, UK - **CHKS-HAQU**
- Council for Health Service Accreditation of Southern Africa - **COHSASA**
- Health Accreditation System of Instituto Colombiano de Normas Técnicas y Certificación, Co - **ICONTEC**
- The Irish Health Service Accreditation Board - **IHSAB**

International Society for Quality in Health Care (ISQua)'dan Akredite Kuruluşlar - 2

- Joint Commission International, USA - **JCI**
- Malaysian Society for Quality in Health - **MSQH**
- Netherlands Institute for Accreditation in Healthcare - **NIAZ**
- Quality Improvement Council and the QIC Accreditation Program, Australia - **QIC**
- Taiwan Joint Commission on Healthcare Accreditation - **TJCHA**
- Health and Disability Auditing New Zealand - **HDANZ**
- Global-Mark Pty Ltd, Healthcare Certification Programme
- Aged Care Standards and Accreditation Agency, Australia - **ACSAA**

Biz bu yolculuğun
neresindeyiz

Sağlık Bakanlığı Akreditasyon alışmaları

➤ Sağlık Bakanlığı tarafından, hükümet programında yer alan sağlık hedeflerinin gerçekleştirilmesi amacıyla, sağlık hizmetlerinin etkili, verimli ve hakkaniyet esaslarına uygun olarak organize edilmesine, finansmanının sağlanması ve sunulmasına yönelik olarak hazırlanan, Sağlıkta Dönüşüm Programı'nın alt bileşenlerinden biri de: “Nitelikli ve Etkili Sağlık Hizmetleri için Kalite ve Akreditasyon”dur.

Sağlık Bakanlığı Akreditasyon alışmaları ile Neyi Amaçlamaktadır?

➤ Akreditasyon sisteminin; hasta odaklı olması, hastalara yönelik sağlık hizmeti sunumunun kalitesine katkı sağlaması, sağlık sisteminde sürekli kalite gelişimini teşvik etmesi, net standartların sağlanması temelinde hastanelerin objektif, sistematik değerlendirilmesini sağlaması, hastalar için sağlık hizmetleri çapında tutarlılık ve hakkaniyet ortamı oluşturmayı istemektedir.

➤ Sağlıkta Dönüşüm Programı kapsamında kurulması planlanan **Ulusal Sağlık Akreditasyon Sisteminin**, sağlık sektöründeki tüm paydaşların da söz sahibi olduğu, gelişmiş ülkelerdeki örneklere benzer bir yapıda oluşturulması amaçlanmaktadır.

Mevcut Durumumuz Nedir?

Sağlık Hizmetleri Akreditasyon Kurumu?

TÜRKAK

Beklenti?

Şimdiye kadar

neleri
nasıl
yaptık?

Gelecekte

neleri nasıl
yapacağız?

Netice itibarıyla

Sağlık reformunu desteklemek, hizmet yönetim kalitesini geliştirmek ve sürekli kalite geliştirimini teşvik etmek amacıyla hükümetler, **sağlıkta akreditasyona önem** vermektedirler.

Bu nedenle;

Etkili bir akreditasyon sürecinin geliştirilmesi ve uygulanması, tüm sağlık hizmeti sunucularını (kamu ve özel) **geliştirebilir** ve daha **yüksek hizmet standardı** ile tıbbi bakım açısından daha **yüksek bir hasta memnuniyeti** sağlayabilir.

1

Bu

İş
Yapabilir miyiz?

2

Bu

mümkün
mü?

Elbetteki

Türkiye Avrupa Birliği'ne aday ülke olduğundan, gerek politik gerekse profesyonel nedenlerden dolayı etkili bir **sağlık hizmetleri akreditasyon programının** geliştirilmesi ve uygulanmasına ilişkin gerekli çalışmaları başarı ile yürütecektir.

Değişen
ortamda
hayatta
kalabilmek
için
biz de
değişmeliyiz

değişim

kalite

sağlık

hizmet

kalite

değişim

standart

kalite

değişim

standart

akreditasyon

değişim

hizmet

kalite

akreditasyon

sağlık

Teşekkürler

Yener GÜL

(Uluslararası Kalite Yönetimi)

kalitegelistirme@hotmail.com

